

Protokół

z kontroli problemowej przeprowadzonej w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Sobkowie

I. Oznaczenie jednostki podlegającej kontroli:

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sobkowie jest gminną jednostką organizacyjną i budżetową utworzoną do realizowania zadań własnych i zadań zleconych gminy z zakresu pomocy społecznej. Swoim obszarem działania obejmuje Gminę, w której zamieszkuje 8 487 osób.

Wójtem Gminy jest Pani Krystyna Idzik.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sobkowie został utworzony na mocy Uchwały Nr XI/50/90 Gminnej Rady Narodowej w Sobkowie z dnia 6 kwietnia 1990 roku w sprawie utworzenia jednostki budżetowej pod nazwą „Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sobkowie”.

Ośrodek posiada własny REGON 290337045 i NIP 656-14-76-157.

Kierownikiem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sobkowie jest Pani Renata Brejda.

Ośrodek działa w oparciu o:

Statut stanowiący załącznik do Uchwały Nr VI/56/2011 Rady Gminy w Sobkowie z dnia 29 kwietnia 2011 roku w sprawie uchwalenia Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sobkowie.

W Rozdziale II § 3 ust 1 Statutu należy uaktualnić zadania własne gminy o charakterze obowiązkowym w zakresie pomocy społecznej realizowane przez Ośrodek.

Regulamin organizacyjny Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sobkowie wprowadzony Zarządzeniem Nr 1/2009 Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej z dnia 16 marca 2009 roku, zmieniony Zarządzeniem Nr 19/2009 Kierownika GOPS w Sobkowie z dnia 7 grudnia 2009 roku w sprawie zmian w regulaminie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sobkowie.

W Regulaminie organizacyjnym kontrolowanej jednostki należy uaktualnić strukturę organizacyjną Ośrodka, zadania własne i zlecone gminy w zakresie pomocy społecznej. W dokumencie tym przywołana jest również uchylona ustawa z dnia 30 czerwca 2005 roku o finansach publicznych. W § 12 regulaminu ust. 7 widnieje zapis, iż w razie nieobecności

Kierownika prawa do podpisywania decyzji administracyjnych ma Wójt Gminy lub osoba przez niego upoważniona. Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej Wójt nie może podpisywać decyzji administracyjnych w zakresie pomocy społecznej, Wójt udziela kierownikowi ośrodka pomocy społecznej upoważnienia do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do zadań gminy. Upoważnienie może być udzielone także innej osobie na wniosek kierownika ośrodka pomocy społecznej.

Uchwałę Nr XIII/151/2011 Rady Gminy Sobków z dnia 29 grudnia 2011 roku w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania.

Uchwałę Nr XVI/186/2012 Rady Gminy Sobków z dnia 14 maja 2012 roku w sprawie wyznaczenia podmiotu właściwego do realizacji zadania administracji publicznej w zakresie wspierania rodziny.

Zarządzenie Nr 8/2003 Wójta Gminy Sobków z dnia 25 marca 2003 roku w sprawie wysokości wynagrodzenia dla osób świadczących pomoc sąsiedzka. Wymienione Zarządzenie należy uaktualnić, gdyż wydane zostało na podstawie Uchwały Nr XIII/118/2000 Rady Gminy w Sobkowie z dnia 29 kwietnia 2000 roku w sprawie zasad przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze oraz częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania, która utraciła moc w związku z wprowadzeniem Uchwały Nr XIII/151/2011 Rady Gminy Sobków z dnia 29 grudnia 2011 roku w sprawie usług opiekuńczych.

Zarządzenie Nr 7/2006 Wójta Gminy Sobków z dnia 27 stycznia 2006 r. w sprawie upoważnienia Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sobkowie do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości gminy.

Zarządzenie Nr 52/2012 Wójta Gminy Sobków z dnia 21 maja 2012 r. w sprawie udzielenia upoważnienia Kierownikowi Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sobkowie do ustanowienia rodziny wspierającej, zawierania i rozwiązywania umów z rodzinami wspierającymi oraz do prowadzenia postępowań w sprawach z zakresu wspierania rodziny i wydawania w tych sprawach decyzji.

II. Imię i nazwisko, stanowisko służbowe inspektorów oraz numer i data upoważnienia do przeprowadzenia kontroli:

Kontrolę przeprowadzili pracownicy Wydziału Polityki Społecznej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach :

1. Barbara Smolanko – koordynator kontroli - inspektor w Oddziale Nadzoru nad Realizacją Zadań Samorządu Gminnego na podstawie upoważnienia do kontroli nr 1241/2012 z dnia 4 grudnia 2012 roku, wydanego z upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego przez Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach – Panią Renatę Murawską,
2. Renatę Gwóźdź – starszego specjalistę w Oddziale Nadzoru nad Realizacją Zadań Samorządu Gminnego na podstawie upoważnienia do kontroli nr 1242/2012 z dnia 5 grudnia 2012 roku, wydanego z upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego przez Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach – Panią Renatę Murawską.

Kontrola została wpisana do *Rejestru przeprowadzonych kontroli w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Sobkowie* pod pozycją Nr 9/2012.

III. Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych:

Kontrolę przeprowadzono w dniach 6-7 grudnia 2012 roku.

IV. Określenie przedmiotu kontroli i okresu objętego kontrolą:

Kontrolę przeprowadzono w oparciu o art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2009 r., Nr 175, poz. 1362 z późn. zm.), art. 22 ust. 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009 r., Nr 175, poz. 1362 ze zmianami) oraz przepisy rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2005 r. Nr 61, poz. 543).

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2012 r. do dnia kontroli.

Przedmiotem kontroli była:

1. *Funkcjonowanie ośrodka w zakresie zatrudnienia i organizacji pracy.*
2. *Ocena realizacji zadań własnych gminy dofinansowywanych z budżetu państwa.*

3. *Jakość usług opiekuńczych na terenie gminy ze szczególnym uwzględnieniem usług świadczonych na rzecz osób niepełnosprawnych, przewlekle chorych lub osób w podeszłym wieku.*
4. *Kontrola jakości pracy socjalnej poprzez analizę indywidualnych przypadków ze szczególnym uwzględnieniem wykorzystania instrumentów pracy socjalnej - kontraktu socjalnego.*
5. *Sposób wdrażania ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.*

V. Opis stwierdzonego w wyniku kontroli stanu faktycznego, w tym ujawnionych nieprawidłowości oraz ich zakresu i skutków:

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sobkowie mieści się w budynku przy ulicy Rzecznej 8, 28-305 Sobków, tel. 41 387 12 81. W wyniku przeprowadzonej wizytacji ustalono, że Ośrodek zajmuje trzy pomieszczenia. Pokoje wyposażone są w sprzęt umożliwiający wykonywanie pracy biurowej, jednak warunki lokalowe nie dają klientom możliwości swobodnego przedstawiania swoich problemów w warunkach chroniących ich prywatność. Ponadto pomieszczenia GOPS usytuowane są na pierwszym piętrze, do którego prowadzą bardzo strome schody. Budynek nie jest pozbawiony barier architektonicznych i jest niedostosowany do potrzeb niepełnosprawnych klientów pomocy społecznej.

Głównymi problemami występującymi w środowisku, wymagającymi interwencji OPS jest bezrobocie, długotrwała lub ciężka choroba oraz niepełnosprawność.

Wyplata świadczeń z pomocy społecznej realizowana jest w Kasie Banku Spółdzielczego w Kielcach, Oddział Jędrzejów, Filia Sobków lub przelewem na indywidualne konta bankowe klientów.

Ad. 1 Funkcjonowanie ośrodka w zakresie zatrudnienia i organizacji pracy.

W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Sobkowie w obszarze pomocy społecznej zatrudnionych jest zatrudnionych jest 6 pracowników, w tym: kierownik, 4 pracowników socjalnych oraz opiekunka specjalistyczna w ramach umowy zlecenia. (Załącznik Nr 1 – Tabela dotycząca kadry zarządzającej, pracowników socjalnych oraz pracowników świadczących specjalistyczne usługi opiekuńcze).

Przedmiotem kontroli była kadra zatrudniona w obszarze pomocy społecznej.

W toku przeprowadzonej kontroli ustalono, iż Kierownik posiada odpowiednie wykształcenie wymagane na zajmowanym stanowisku. Zgodnie z art. 122 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej ukończyła specjalizację w zakresie

organizacji pomocy społecznej. Pracownicy socjalni, zatrudnieni w kontrolowanej jednostce posiadają również właściwe kwalifikacje do wykonywania zawodu pracownika socjalnego. Pracownicy socjalni zatrudnieni w Ośrodku posiadają legitymacje służbowe wydane według wzoru określonego rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej. Do obowiązków pracowników socjalnych należy: przyjmowanie zgłoszeń klientów o udzielenie pomocy społecznej, rozpoznanie i diagnoza potrzeb socjalnych mieszkańców, przeprowadzanie wywiadów środowiskowych i kompletowanie niezbędnej dokumentacji do przyznawania świadczeń, wnioskowanie o udzielenie pomocy, prowadzenie akt osobowych klientów.

W trakcie przeprowadzonej kontroli w celu zbadania stanu zatrudnienia pracowników socjalnych wykorzystano następujący miernik:

- miernik: liczba mieszkańców gminy

liczba zatrudnionych pracowników socjalnych w GOPS = 8 487/4 = 2 122

Z powyższego wynika, iż stan zatrudnienia pracowników socjalnych na dzień kontroli nie jest zgodny z art. 110 ust. 11 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U z 2009 r. Nr 175, poz. 1362 z późn. zm.), na jednego pracownika socjalnego przypada 2 122 mieszkańców.

Ad. 2. Ocena realizacji zadań własnych gminy dofinansowanych z budżetu państwa.

Zasiłki stałe.

Z informacji przekazanych przez Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sobkowie (Zał. Nr 2 – Materiały do kontroli – opis zadań) wynika, iż w 2012 roku do dnia kontroli pomoc w formie zasiłku stałego przyznano dla **30 osób**, w tym dla **24 osób samotnych**. Za **22 osoby** Ośrodek opłacał składkę zdrowotną.

Kontroli poddano losowo wybrane teczki z dokumentacją stałych zasiłkobiorców, na podstawie której wydano decyzje administracyjne nr:

PS.8210.000014.2011; PS.8210.000014.1.Zm.2012; PS.8210.000007.2012;
PS.8210.000007.1.Zm.2012; PS.8210.000003.2012; PS.8210.000023.1.Zm.2012; PS-
8122/000002/2011; PS.8210.000002.1.Zm.2012; PS.8210.000004.2011;
PS.8210.000004.1.Zm.2012; PS.8210.000007.2011; PS.8210.000010.2012;
PS.8210.000010.1.Zm.2012; PS.8210.000002.2012; PS.8210.000002.1.Zm.2012.

Dokumentacja prowadzona jest w teczkach osobowych opatrzonych imieniem i nazwiskiem oraz adresem klienta. Skontrolowana dokumentacja zawiera dokumenty potwierdzające opisaną w wywiadach sytuację rodzinną, zawodową, zdrowotną i materialną

klienta oraz osób pozostających z nim we wspólnym gospodarstwie domowym. Dokumenty potwierdzone są „za zgodność z oryginałem”, zawierają datę wpływu do ośrodka.

Decyzjom wydawanym na zasiłki stałe nadawano rygor natychmiastowej wykonalności, wpisując art. 108 Kodeksu postępowania administracyjnego w podstawie prawnej tych dokumentów, nie informowano jednak o tym fakcie w uzasadnieniu decyzji.

Przy zasiłkach stałych zgodnie z art. 107 ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku sporządzano aktualizacje wywiadów środowiskowych nie rzadziej, niż co 6 miesięcy, mimo braku zmiany danych.

W październiku 2012 roku wszystkie zasiłki stałe przeliczone zostały zgodnie z nowo obowiązującymi kryteriami dochodowymi, wynikającymi z Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 17 lipca 2012 roku w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej. Decyzje te zmienione zostały z urzędu, w wywiadach zapis, iż klient został poinformowany o wszczęciu postępowania o zmianie wysokości zasiłku stałego od dnia 1 października 2012 roku.

W decyzjach informowano stronę o możliwości odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego za pośrednictwem Ośrodka w terminie 14 dni od daty otrzymania decyzji.

Decyzje o przyznaniu pomocy klientowi w większości odbierali osobiście, potwierdzając ten fakt datą i podpisem.

Ośrodek opłacał składki na ubezpieczenie zdrowotne zgodnie z art.17 ust.1 pkt 20 ustawy o pomocy społecznej oraz art. 66 ust. 1 pkt 26 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

W stosunku do trybu i zasadności przyznanych świadczeń nie wniesiono zastrzeżeń.

Zasiłki okresowe.

Z informacji przekazanych przez Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sobkowie (Załącznik Nr 2 – Materiały do kontroli – opis zadań) wynika, iż w 2012 roku do dnia kontroli pomoc w formie zasiłku okresowego przyznano dla **20 osób** z powodu bezrobocia i niepełnosprawności.. Wysokość zasiłków zgodna z art. 38 ustawy o pomocy społecznej.

Kontroli poddano losowo wybraną dokumentację osób objętych pomocą okresową, na mocy której wydano decyzje administracyjne o numerach:

PS..8211.000026.2012; PS.8211.000007.2012; PS.8211.000024.2012;
PS..8211.000008.2012; PS.8211.000027.2012; PS.8211.000016.2012; PS.8211.000017.2012;
PS.8211.000025.2012; PS.8211.000027.2012; PS.8211.000022.2012.

Ze skontrolowanych akt wynika, że na każdy wniosek o pomoc pracownicy socjalni sporządzali wywiad lub jego aktualizację. W aktach znajdują się aktualne zaświadczenia

o dochodach z zakładów pracy, odcinki rent, emerytur, zaświadczenia z powiatowego urzędu pracy, zaświadczenia o wielkości posiadanego gospodarstwa rolnego, wysokości pobieranych świadczeń rodzinnych. Pomoc przyznawano w oparciu o przepisy ustawy o pomocy społecznej oraz kodeksu postępowania administracyjnego. Części decyzji wydawanych na zasiłki okresowe nadano rygor natychmiastowej wykonalności, wpisując art. 108 Kodeksu postępowania administracyjnego w podstawie prawnej tych dokumentów, nie informowano jednak o tym fakcie w uzasadnieniu decyzji.

W decyzjach administracyjnych informowano stronę o możliwości wniesienia odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego za pośrednictwem Ośrodka w terminie 14 dni od daty otrzymania decyzji.

Do trybu i zasadności przyznanej pomocy nie wnosi się zastrzeżeń.

Wieloletni program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.

Z informacji uzyskanych od Kierownika GOPS w Sobkowie wynika, iż w 2012 roku do dnia kontroli pomocy w ramach Programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” udzielono ogółem dla **332 osób**. Pomocy w formie posiłku udzielono dla **206 dzieci i 1** osoby dorosłej.. W 2012 roku zasiłku celowego w ramach Programu udzielono **125 osobom**. Ogólny koszt Programu do dnia 7 grudnia 2012 roku wyniósł **68 590 zł**.

Wykaz placówek oświatowych z terenu Gminy Sobków, w których prowadzone jest dożywianie (Zał. Nr 3):

Nazwa szkoły	Rodzaj posiłku	Liczba rodzin	Liczba dzieci	Koszt posiłku
Zespół Placówek Oświatowych w Miąsowej	Jedno danie gorące	21	47	2,50 zł
Zespół Placówek Oświatowych w Brzegach	Jedno danie gorące	14	28	2,50 zł
Szkoła Podstawowa w Sokołowie Dolnym	Mleko, bułka, kanapka	6	11	2 zł

Zespół Placówek Oświatowych w Mokrsku Dolnym	Jedno danie gorące	5	10	3,50 zł
Szkoła Podstawowa w Sobkowie	Jedno danie gorące	6	16	2,50 zł
Gimnazjum Publiczne w Sobkowie	Jedno danie gorące	18	31	2,50 zł
Zespół Placówek Oświatowych w Korytnicy	Jedno danie gorące	6	13	2 zł -2011/2012 2,50zł-2012/2013
Szkoła Podstawowa w Lipie	Mleko, bułka, kanapka	9	16	2 zł
Szkoła Podstawowa w Chomentowie	Mleko, bułka, kanapka	10	15	2 zł
Samorządowe Przedszkole w Sobkowie	Jedno danie gorące	8	8	3 zł- 2011/2012 3,50zł-2012/2013
Samorządowe Przedszkole w Miąsowej	Jedno danie gorące	4	5	3,50 zł
	RAZEM		200	

Z danych przekazanych przez Kierownika wynika, iż Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sobkowie w 2012 roku opłacał za dożywianie 6 dzieci, uczęszczających do szkół poza terenem gminy.

Negatywnym jest fakt, iż w trzech szkołach na terenie gminy Sobków dzieci nie otrzymują gorącego posiłku, co niezgodne jest z ideą Programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”. Z wyjaśnień Kierownika Ośrodka wynika, iż dożywianie w tych placówkach prowadzone jest w formie mleka, bułki, kanapki. Z wyjaśnień Kierownika GOPS w Sobkowie wynika, iż szkoły te są małymi placówkami, uczęszcza do nich niewielka liczba dzieci objętych dożywianiem, ponadto placówki te nie posiadają zaplecza kuchennego. (Załącznik 4 – wyjaśnienia Kierownika GOPS w sprawie dożywiania).

Podczas kontroli sprawdzono losowo wybrane akta świadczeniobiorców dotyczące przyznanej pomocy w formie **zasilków celowych** w ramach realizacji wieloletniego

programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, na podstawie których wydano decyzje administracyjne nr:

PS.8212.000041.2012; PS.8212.000035.2012; PS.8212.000108.2012; PS.8212.000080.2012; PS.8212.000042.2012; PS.8212.000034.2012; PS.8212.000163.2012; PS.8212.000205.2012; PS.8212.000063.2012; PS.8212.000056.2012

oraz losowo wybrane akta świadczeniobiorców dotyczące przyznanej **pomocy w formie posiłku**, na podstawie których wydano decyzje administracyjne o numerach:

PS.8223.000022.2012; PS.8223.000028.2012; PS.8223.000027.2012; PS.8223.000009.2012; PS.8223.000018.2012; PS.8223.000038.2012; PS.8223.000050.2012; PS.8223.000085.2012; PS.8223.000035.2012; PS.8223.000025.2012.

W aktach stanowiących podstawę do przyznania pomocy znajduje się kompletna dokumentacja – aktualizacje wywiadów oraz pozostałe załączniki określające sytuację materialno – bytową osób i rodzin ubiegających się o pomoc. Pomoc w ramach Programu przyznawana jest w oparciu o przepisy ustaw: o pomocy społecznej, kodeksu postępowania administracyjnego, o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”. Zespół kontrolny odnotował, iż w decyzjach administracyjnych, którym nadano rygor natychmiastowej wykonalności, przywołując art. 108 Kodeksu postępowania administracyjnego, nie informowano o tym fakcie klienta w uzasadnieniu decyzji.

Do zasadności przyznanej pomocy nie wniesiono zastrzeżeń.

4. Jakość usług opiekuńczych na terenie gminy ze szczególnym uwzględnieniem usług świadczonych na rzecz osób niepełnosprawnych, przewlekle chorych lub osób w podeszłym wieku.

W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Sobkowie usługi opiekuńcze w 2012 roku świadczone są przez cztery opiekunki domowe, zatrudnione w ramach umowy zlecenia. Usługi te świadczone są w formie pomocy sąsiedzkich dla 4 osób.

Zasady przyznawania czy odpłatność za usługi reguluje Uchwała Nr XIII/151/2011 Rady Gminy Sobków z dnia 29 grudnia 2011 roku w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania oraz Zarządzenie Nr 8/2003 Wójta Gminy Sobków z dnia 25

marca 2003 roku w sprawie wysokości wynagrodzenia dla osób świadczących pomoc sąsiedzką, zgodnie z którym miesięczne wynagrodzenie dla osób świadczących pomoc sąsiedzką wynosi 170 zł brutto.

W trakcie kontroli sprawdzono losowo wybrane akta świadczeniobiorców, na podstawie których wydano decyzje administracyjne o następujących numerach:

PS..8225.000001.2012; PS.8225.000001.a.2012; PS.8225.000002.2012;
PS.8225.000003.2012; PS.8225.000006.2012.

W aktach świadczeniobiorców znajdują się wszystkie niezbędne dokumenty do udzielania pomocy w formie usług opiekuńczych, m.in.: wnioski o pomoc, wywiady środowiskowe, dokumenty potwierdzające uzyskiwane dochody. Do trybu i zasadności udzielonej pomocy nie wnosi się zastrzeżeń.

Ośrodek realizuje zadanie związane ze świadczeniem specjalistycznych usług opiekuńczych (art. 18 ust. 1 pkt 3 ustawy o pomocy społecznej) dla osób z zaburzeniami psychicznymi w ramach zadań zleconych z zakresu administracji rządowej. W myśl art. 50 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej specjalistyczne usługi opiekuńcze są to usługi dostosowane do poszczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym. Rodzaje specjalistycznych usług opiekuńczych, kwalifikacje osób świadczących te usługi oraz warunki i tryb ustalania i pobierania opłat za specjalistyczne usługi świadczone osobom z zaburzeniami psychicznymi, jak również warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia z tych opłat, ze względu na szczególne potrzeby osób korzystających z usług, reguluje rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 roku w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz. U. z 2005 roku Nr 189,poz. 1598).

Kontrolowana jednostka specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi świadczy u 1 dziecka z autyzmem w wymiarze 4 godzin tygodniowo w formie usług logopedycznych i psychologiczno-pedagogicznych.. Usługi te świadczone są przez osobę z odpowiednim przygotowaniem zawodowym, zatrudnioną przez Ośrodek w ramach umowy zlecenia. Sprawdzono akta, na podstawie których wydano decyzje administracyjne nr: PS..8225.000001.2012; PS.8225.000001.1.2012; PS.8225.000002.2012.

Do trybu i zasadności udzielonej pomocy nie wnosi się zastrzeżeń.

Osoby wymagające opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niezdolne do samodzielnego funkcjonowania w środowisku, którym nie można było zapewnić niezbędnej pomocy usługowej i opiekuńczej w miejscu zamieszkania, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej skierował do domów pomocy społecznej. Obecnie w domach pomocy społecznej przebywa 5 osób.

Ad. 4. Kontrola jakości pracy socjalnej poprzez analizę indywidualnych przypadków ze szczególnym uwzględnieniem wykorzystania instrumentów pracy socjalnej - kontraktu socjalnego.

Praca socjalna (art. 45 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej) jest świadczona na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym. Wymogi jej prowadzenia określa art. 6 pkt 12 cyt. wyżej ustawy, gdzie określono ją jako działalność zawodową mającą na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie przez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi.

W kontrolowanej jednostce praca socjalna podejmowana jest praktycznie podczas każdego bezpośredniego kontaktu pracowników socjalnych z podopiecznymi, zarówno w środowisku domowym, jak i siedzibie Ośrodka. Główną metodą pracy socjalnej wykorzystywaną przez pracowników socjalnych Ośrodka jest metoda indywidualnego przypadku. Pracownicy socjalni w GOPS m. in. udzielają klientom poradnictwa, pomocy, poprzez kierowanie do odpowiednich instytucji, pomagają w wystąpieniu do Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w celu uzyskania stopnia niepełnosprawności, współpracują ze szkołami, pedagogami szkolnymi, Ośrodkiem Zdrowia, Policją, kuratorami, Powiatowym Urzędem Pracy, pomagają w skompletowaniu dokumentów niezbędnych do uzyskania renty, pomagają w wypełnianiu wniosków o przyznanie zasiłków rodzinnych, stypendiów, wyprawki szkolnej, motywują do podjęcia leczenia odwykowego, informują klientów o możliwości skorzystania z różnych form pomocy, dokonują diagnozy środowiska oraz aktywizują swoich podopiecznych.

W ramach prowadzonej pracy socjalnej w 2012 roku pracownicy socjalni Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sobkowie zawarli 13 kontraktów socjalnych, z czego wszystkie w ramach projektu systemowego PO KL pn. „Program aktywizacji społeczno – zawodowej bezrobotnych w Gminie Sobków”.

Ad. 5. Sposób wdrażania ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sobkowie realizuje zadania wynikające z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Zadanie zlecone zostało kontrolowanej jednostce na mocy Uchwały Nr XVI/186/2012 Rady Gminy Sobków z dnia 14 maja 2012 roku w sprawie wyznaczenia podmiotu właściwego do realizacji zadania administracji publicznej w zakresie wspierania rodziny.

Zarządzeniem Nr 52.2012 Wójta Gminy Sobków z dnia 21 maja 2012 r. Kierownik GOPS upoważniony został do ustanawiania rodziny wspierającej, zawierania i rozwiązywania umów z rodzinami wspierającymi oraz do prowadzenia postępowań w sprawach z zakresu wspierania rodziny i wydawania w tych sprawach decyzji.

W kontrolowanym Ośrodku na dzień kontroli nie zatrudniano asystenta rodziny.

Wnioski z przeprowadzonej kontroli:

Pomoc w formie zasiłku stałego, okresowego, celowego, posiłku, usług opiekuńczych przyznano celowo i zasadnie. W aktach znajdują się aktualne zaświadczenia z zakładów pracy o wysokości dochodów, odcinki rent i emerytur, zaświadczenia o wielkości gospodarstwa rolnego oraz o wysokości świadczeń rodzinnych. Przy zasiłkach stałych zgodnie z art. 107 ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku sporządzano aktualizacje wywiadów środowiskowych nie rzadziej, niż co 6 miesięcy, mimo braku zmiany danych.

W październiku 2012 roku wszystkie zasiłki stałe przeliczone zostały zgodnie z nowo obowiązującymi kryteriami dochodowymi, wynikającymi z Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 17 lipca 2012 roku w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej.

Kierownik GOPS posiada odpowiednie wykształcenie na zajmowanym stanowisku. Pracownicy socjalni, zatrudnieni w kontrolowanej jednostce posiadają również właściwe kwalifikacje do wykonywania zawodu pracownika socjalnego.

Stan zatrudnienia pracowników socjalnych na dzień kontroli nie jest zgodny z art. 110 ust. 11 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, na jednego pracownika socjalnego przypada 2 122 mieszkańców.

Warunki lokalowe nie dają klientom możliwości swobodnego przedstawiania swoich problemów w warunkach chroniących ich prywatność. Ponadto pomieszczenia GOPS usytuowane są na pierwszym piętrze, do którego prowadzą bardzo strome schody. Budynek nie jest pozbawiony barier architektonicznych i jest niedostosowany do potrzeb niepełnosprawnych klientów pomocy społecznej.

W Statucie jednostki należy uaktualnić zadania własne gminy o charakterze obowiązkowym w zakresie pomocy społecznej realizowane przez Ośrodek.

W Regulaminie organizacyjnym kontrolowanego Ośrodka należy uaktualnić strukturę organizacyjną, zadania własne i zlecone gminy w zakresie pomocy społecznej. W dokumencie tym przywołana jest również uchylona ustawa z dnia 30 czerwca 2005 roku o finansach publicznych. W § 12 regulaminu ust. 7 widnieje zapis, iż w razie nieobecności Kierownika prawa do podpisywania decyzji administracyjnych ma Wójt Gminy lub osoba przez niego upoważniona. Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej Wójt nie może

podpisywać decyzji administracyjnych w zakresie pomocy społecznej, Wójt udziela kierownikowi ośrodka pomocy społecznej upoważnienia do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do zadań gminy. Upoważnienie może być udzielone także innej osobie na wniosek kierownika ośrodka pomocy społecznej.

Ponadto należy zaktualizować Zarządzenie Nr 8/2003 Wójta Gminy Sobków z dnia 25 marca 2003 roku w sprawie wysokości wynagrodzenia dla osób świadczących pomoc sąsiedzką, z uwagi na fakt, iż wydane zostało na podstawie Uchwały Nr XIII/118/2000 Rady Gminy w Sobkowie z dnia 29 kwietnia 2000 roku w sprawie zasad przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze oraz częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania, która utraciła moc w związku z wprowadzeniem Uchwały Nr XIII/151/2011 Rady Gminy Sobków z dnia 29 grudnia 2011 roku w sprawie usług opiekuńczych.

Decyzjom wydawanym na zasiłki stałe oraz części decyzji na zasiłki okresowe oraz z Programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” nadawano rygor natychmiastowej wykonalności, wpisując art. 108 Kodeksu postępowania administracyjnego w podstawie prawnej tych dokumentów, nie informowano jednak o tym fakcie w uzasadnieniu decyzji.

Negatywnym jest fakt, iż w trzech szkołach na terenie gminy Sobków dzieci nie otrzymują gorącego posiłku, co niezgodne jest z ideą Programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”. Dożywianie w tych szkołach prowadzone jest w formie mleka, bułki, kanapki. Z wyjaśnień Kierownika GOPS w Sobkowie wynika, iż szkoły te są małymi placówkami, uczęszcza do nich niewielka liczba dzieci objętych dożywianiem, ponadto placówki te nie posiadają zaplecza kuchennego.

Kontrolowana jednostka nie wykorzystuje kontraktu socjalnego poza projektem systemowym PO KL jako instrumentu pracy socjalnej.

VI. Ustaleń kontroli dokonano w oparciu o:

- sprawdzoną dokumentację oraz informacje i wyjaśnienia udzielone przez Kierownika kontrolowanej jednostki oraz pracowników socjalnych.

Treść protokołu i wnioski wynikające z kontroli omówiono z Kierownikiem placówki.

VII. Pouczenie o prawie i terminie zgłoszenia zastrzeżeń do ustaleń zawartych w protokole kontroli oraz o prawie do odmowy podpisania protokołu:

Kierownik jednostki podlegającej kontroli może odmówić podpisania protokołu kontroli, składając w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania, wyjaśnienie przyczyny tej odmowy.

Odmowa podpisania protokołu kontroli nie stanowi przeszkody do podpisania protokołu przez zespół inspektorów i sporządzenia zaleceń pokontrolnych. Kierownikowi jednostki podlegającej kontroli przysługuje prawo zgłoszenia, przed podpisaniem protokołu kontroli, umotywowanych zastrzeżeń dotyczących ustaleń zawartych w protokole. Zastrzeżenia zgłasza się na piśmie do dyrektora właściwego, do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu. W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń do protokołu kontroli, termin odmowy podpisania protokołu wraz z podaniem jej przyczyn biegnie od dnia doręczenia kierownikowi jednostki podlegającej kontroli stanowiska dyrektora właściwego do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego wobec zastrzeżeń. Pisemne zastrzeżenia do ustaleń zawartych w protokole kontroli są poddawane analizie przez kontrolujący daną jednostkę zespół inspektorów (§ 16 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej Dz. U. nr 61 poz. 543).

Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, jeden egzemplarz za poświadczaniem odbioru otrzymuje Kierownik jednostki podlegającej kontroli, drugi włącza się do akt kontroli.

Wykaz załączników:

1. Tabela dotycząca kadry zarządzającej, pracowników socjalnych oraz pracowników świadczących specjalistyczne usługi opiekuńcze.
2. Materiały do kontroli – opis zadań.
3. Wykaz placówek oświatowych z terenu Gminy Sobków, w których prowadzone jest dożywianie.
4. Wyjaśnienia Kierownika GOPS w sprawie dożywiania.

Protokół sporządzono 2.01.2013 r., podpisano 8.01.2013 r.

Protokół podpisali:

Ze strony kontrolującej:

1. Renata Gwóźdź
2. Barbara Smolanko

Ze strony kontrolowanej:

Renata Brejda – Kierownik GOPS